

Utlåtande om främjande av bredbandsutbyggnad

Ålands Näringslivs har getts möjlighet att ge utlåtande om förslaget till främjande av utbyggnad av bredbandsnät. Vi ser positivt på att en samordning kan sänka kostnaderna för bredbandsutbyggnad. Ambitionen är bra, men vi ställer oss frågande till varför man helt i onödan komplicerar lagstiftningen genom att föreslå en landskapslag? Alternativet att införa en blankettlag där man istället tillämpar [Lag om sambyggnad och samutnyttjande av nätinfrastruktur](#) skulle i detta fall vara att föredra.

- I den åländska lagen talas det om bredbandsföretag, medan rikets lag mer generellt hänvisar till "nätaktör". I 7 § kan detta tolkas som att bredbandsföretag har möjlighet att via lag samordna sin utbyggnad med exempelvis ett elbolag, medan vice versa inte är möjligt.
Detta är en orättfärdig situation för övriga nätaktörer.
- Man har ändrat rikets lagtext om skadestånd. I det åländska lagförslaget hänvisas till viteslagen. I praktiken innebär detta att man undanröjer alla möjligheter för ett företag att få ersättning ifall en avtalspart bryter mot avtalet om sambyggnad, då ett eventuellt vite tillfaller staten.
Vi vänder oss kraftigt mot att man på det här sättet har lagstiftat bort möjligheter för ett företag att få ersättning för avtalsbrott.
- Besvärsrätten är oklar i det åländska lagförslaget, speciellt med tanke på att företag vid tvister är hänvisade till tjänstemannabeslut vid Ålands energimyndighet (tvistlösningsmyndighet).
Man bör förtydliga att besvär ska hänföras till Ålands förvaltningsdomstol.
- Vi har svårt att se hur Ålands Energimyndighet ska klara av den svåra juridisk bedömningen, motsvarande den som kommunikationsverkets expertgrupp ska göra i riket. Det åländska lagförslaget avviker från rikets, varvid det krävs egna juridiska bedömningar? Vi ser också utmaningar med hur vi ska få en allmän rättspraxis på Åland, då vi inte kan utnyttja rikets bedömningar?
Detta skapar en mycket svårbedömd juridisk situation för de åländska företagen.

Att frånga rikets lagstiftning skapar även flera oklarheter. Man har på flera ställen bytt ut definitioner från rikets lagstiftning, utan att dessa motiveras närmare i förarbetet. Vi har svårt att förstå varför man gjort detta?

- Är alla företag fria att sätta egna priser efter ett samordnat, byggt bredbandsnät? Exempelvis kan servicenivån skilja rejält mellan operatörerna, liksom kostnaderna.
- Kan en huvudoperatör ta ut avgifter även för andra kostnader än byggkostnader, vilket kan uppstå i samband med ett samordnat byggande av bredband för en del av nätet? Exempelvis kan byggandet av en sträcka skapa merkostnader på andra sträckor eller koordineringspunkter.
- Gäller lagförslaget endast nybyggnation eller även befintliga nät. Kan exempelvis en bredbandsleverantör hänvisa till lagen, ifall kunden redan har bredband från en annan

Utlåtande om främjande av bredbandsutbyggnad

aktör?

- Det finns felaktigheter i lagförslagets hänvisningar,
 - gällande 5 § - menar man i 2 mom egentligen 2 §?
 - gällande 10 § - menar man i 1 mom egentligen 7 §?
- Man har i det åländska lagförslaget strukit uttrycket "kritisk infrastruktur" i definitionen i 1 §, men sedan hänvisat till den i 9 §. Finns det "kritisk infrastruktur" i åländska lagens mening?
- Man har ändrat 7 §, andra punkten så att företag kan vägra upplåtande om "det utgör ett inte oväsentligt hinder för företagets eget bruk och rimliga framtida behov" där man i rikets lagtext talas det om nationell säkerhet.
Vad är ett **inte oväsentligt hinder**? Vad är ett **rimligt framtida behov**? Dessa frågor är centrala och behöver stödjas av ett juridiskt resonemang och förarbeten som underlättar framtida tolkningar.
- Varför har man tagit bort nationell säkerhet som definitionen? Den här infrastrukturen är synnerligen viktig ur säkerhetssynvinkel.

Ålands Näringsliv anser principiellt att Åland ska införa Nordens enklaste regelverk. I det ljuset har vi mycket svårt att förstå varför man vill genomföra en egen landskapslag, istället för att anta en blankettlag. Vi ser inga positiva effekter av avvika från rikets lagstiftning i detta fall. Istället blir det större oklarhet, sämre rättssäkerhet och rejält mycket sämre förutsättningar ur företagets synvinkel ifall en tvist uppstår. Dessutom kommer detta att innebära mer administration och högre kostnader, hos en redan pressad offentlig sektor.

Således har vi sällan sett ett bättre tillfälle att införa en blankettlag och rekommenderar starkt Ålands landskapsregering att föreslå detta.

Högaktningsfullt

Anders Ekström
VD, Ålands Näringsliv